

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

De jejunio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

re damnum grave est. Centum, ducentos, mille aureos, vel plures amittere; Ne magnum lucrum amittatur.) & nihilominus Baronius audeat reprehendere Tamburinum, quali exemerit eos, qui avidius lucro inbiant, quæ certe verba ostendunt, quodlibet lucrum sufficere, cum avidius lucro inbiantes, vel paucos lucrari argenteos, affectent. Verum Baronius dum invidiam eventat adversus hominem innocentem, ejusmodi penitenciones nil moratur.

CAPVT VII.

Repetitio aliquorum ex dictis.

1. BARON. VI. Quid putas alia præcepta curaturum, qui parum pensi habet omnium maximum Charitatis in Deum, Orationis, & Cultus Divini?

2. Hæc, ut in superioribus vidisti manifeste, ludibria falsa veri soporis sunt, ex illis videlicet, quæ à porta fugiunt ebrietas: quæ tamen, quia, vera sunt iurgia contra Tamburinum intorta, patienter ab ipso ferri, ut eius vitæ probitas expolit; pro certo habeto.

CAPVT VIII.

De Jejunio.

1. BARON. VII. A Jejunii lege eximit omnes artifices, & fere conjugatos.

Parcius isthæc, Baron. Omnes artifices? conjugatos fere omnes? Certe nimis audeat loqueris. At, ne ita loquaris, lege, quoad Artifices, unum verbum, quod addit Tamburinus, & tuam exaggeratam hyperbolem agnoscens, te ipsum pudebit impostum dicere (omnes) D. Hieronymus in Dialogo contra Luciferianos: Hanc igitur hastam (inquit) quam totis viribus misisti, de qua nobis minitaris, uno, (vo ajunt,) digitulo repellam. Simili quoque dicendi colore efferam ego. Hanc hastam, quam misisti, &c. uno dumtaxat verbulo repellam. Et quod tandem illud est? En. (Laborantes) legamus Authoris doctrinam de Artificibus; nam mox de conjugibus.

2. TAMB. num. 18. Officium, seu Ars (ait lib. 4. in Dec. c. 5 §. 7. n. 18. quam quis exercet, si sit ex se laboriosa, hominem per se liberat à jejunio, ita DD. citati, & passim. Et ita quidem, ut etiam si in illo exercitio quis inveniat posse tolerare jejunium, adhuc ad illud non astringatur. Ex declar. Eugenii IV. anno 1440. in Compen. Privileg. Fratrum Minor. ver. Jejunium, num. 2. apud Fag. p. 1. Eccl. 4. lib. 1. cap. 8. num. 15. quia semper aspicitur à lege id, quod est communiter, & per se. Quare posito quod lex universaliter omnes artem laboriosam exercentes excluderet, non erit hic includendus. Adde rationem, quia laboriosis artibus vacantes, frequenti indigent refectioe, ne in debilitatem, quando minus putant, labantur: Hinc Arator, etiam robustus, patientissimusque inedia contra Reg. lib. 4. cap. 16. num. 216. immo etiam dirisimus ex declar. cit. non tenetur ad jejunium, quia per se omnes Aratores excusantur: Et, ex alia parte, Ecclesia non intendit privare Fi-

deles suo officio, modoque vivendi. Præterea, quamvis exercitia ex se non laboriosa obligationi jejunandi subiaceant: tamen si quis ita sit debilis ut suum officium alius leve, ipsi sit laboriosum, à jejunio, per accidens, hoc est, ratione sue complexionis, excusabitur. Ita Thom. Sanchez, in Conf. lib. 5. cap. 1. dub. 6. num. 8. Reg. lo. ci. num. 219. quia Mater Ecclesia cum tanto dispendio obligare Fideles non intendit. Hinc Scriptores, V. G. obligantur ad jejunandum, quia scribendi officium levis est laboris; & forte modice jejunans, melius scribet, ac facilius, quam cibo refectus; tamen si cût Notario ita laboriosa succedat scriptio, ut sine duplici refectioe suum munus obire nequeat, certe excusabitur per accidens, ratione sue complexionis.

3. Hæc Doctrina ante oculos in tota hac materia per diligenter habenda est. Fit enim frequenter, ut in aliquo Doctore invenias, excusari quempiam à jejunio, sed per accidens, tu vero credas excusari per se, regulamque ad omnes alios minus legitime deducas. Nudius tertius fuit, qui referret, quemdam Theologum non vulgaris litteraturæ excusasse à jejunio hominem, equo iter agentem; addebatque Theologus (ut idem referebat) rationem, quia successans equus ita male hominem tractabat per integros dies, ut satis laboriosum fuisset illud iter equestre. Quibus verbis clare excusatio per accidens fuit, non per se; ille tamen, qui solutionem narrabat, acriter contendebat, Theologum in ea esse sententia, ut iter equo agentes, excusandi sint à jejunio. Cumq; ego inculcarem, ejusmodi excusationem nequaquam esse universalem, sed tali peculiari persone additam fuisse, nunquam constans vir, veritati manus dedit. Deus immortalis! quantum refert non apices rerum aspicere; Sed interiora earum viscera penetrare?

4. Si quæras, quam sunt officia ex se laboriosa. Dico ea esse quæ exercentur cum magna agitatione membrorum corporis, tunc enim multi spiritus consumuntur, unde & ciborum auxilio opus est, & inedia, quæ magis corpus exedit, non est addenda.

Porro plura sunt exercitia clare laboriosa, plura denique, de quibus qualia sint, dubitatur, suo igitur ordine breviter singula delibemus, &c. Hæc omnia Tamburinus.

5. Quid hic mea notatione sit opus? cæcus intuebitur, quæ enormitate falsum sit, à Tamburino omnes artifices à jejunio liberari, sed veniamus ad Conjuges, & videamus, an fallacia alia aliam trudit.

Declaratur illud (de Conjugatis.)

6. TAMB. num. 37. Conjug non raro, (inquit ibid. num. 37.) excusatione ducta ab ipsa conditione conjugii, liberatur à jejunio.

Liberatur autem primò in eo casu, quo non possit alteri reddere debitum, si jejunet. Ita D. Thom. Sanch. lib. 9. de matr. d. 3. num. 10. Less. l. 5. cap. 2. num. 44. Jo. Sanch. d. 54. num. 25. & alii. Ratio est, quia jus Iustitiæ prævalet præcepto Ecclesiæ, nolentis cum tanto rigore jejunium. Ita Ledesma p. 2. quæst. 4. art. 2. ver. Ex prædictis colligitur, quia faceret contra jus alterius, dum ad reddendum illi debitum, se notabiliter impotentem redderet. Tunc autem hic casus locum habet, quando conjug notabilem debilitatem contraheret ex eo, quod cum jejunio debitum redderet. Debitum, inquam moderate ab altero peritum, quæ moderatio attendenda est. Spectata qualitate conjugum; juvenes enim, fortioresque sæpius, senes, imbecillioresque rariùs matrimonio uti convenit. Cum ergo quis non reneatur reddere, nisi juxta qualitatem suæ complexionis, ad quod solum, & non ad amplius virtualiter consensit conjug. cum matrimonium contraxit; ideo solum tunc debitum conjugale conjugem à jejunio